

לתמצית פסק הדין

בד"א 77/18

בבית הדין המשמעתי הארצי של לשכת עורכי הדין בישראל

בד"א 077/2018

בפני: עו"ד **רוני גולן** - אב"ד

עו"ד **רוני (אהרון) קשלוס** - חב"ד

עו"ד **דן מרגליות** - חב"ד

המערער: עו"ד **יוסי נקר**

המשיבה: ועדת האתיקה הארצית של לשכת עורכי הדין בישראל

באמצעות עו"ד **ארגב ארצי**

מרח' הנשיא 18 עפולה

טל' 04-6015111, פקס' 04-6015112

פסק-דין

1. בפנינו ערעורו של עו"ד **יוסי נקר** (להלן: "**המערער**"), כנגד פסק דינו של בית הדין המשמעתי המחוזי במחוז צפון בתיק **בד"מ 34/16** (הכרעת הדין מיום 06.06.18 וגזר הדין מיום 22.11.18) במסגרתו הורשע המערער בעבירות של אי שמירה על כבוד מקצוע עריכת הדין וביצוע מעשה הפוגע בכבוד המקצוע, עבירה לפי ס' 53 ל**חוק לשכת עורכי הדין**, התשכ"א-1961 (להלן: "**חוק לשכת עוה"ד**"), וכן בעבירה של התנהגות שאינה הולמת את מקצוע עריכת הדין, שהיא עבירה לפי ס' 61 (3) ל**חוק לשכת עוה"ד**.
2. במסגרת גזר הדין מיום 22.11.18 נגזרו על המערער העונשים הבאים: (1) השעיה מהלשכה לתקופה של 3 חודשים (בפועל; 2) השעיה על תנאי לתקופה של 12 חודשים, בתנאי שלא יעבור למשך 3 שנים על עבירות דומות לאלו בהן הורשע; (3) קנס בסך 5,000 ₪; (4) פיצויים למתלונן, **ד"ר גרשון גרונפלד**, בסך של 10,000 ₪.
3. המערער הגיש ערעור על פסק דינו של ביה"ד קמא, הוא הערעור נשוא פסק דין זה, וביום 29.11.18 ניתנה החלטת יו"ר ביה"ד המשמעתי הארצי המורה על עיכוב ביצוע גזר הדין עד להכרעה אחרת. בסיום הדיון בערעור, מיום 25.02.19 ניתנה החלטת המותב כאן, הקובעת שוב את עיכוב ביצוע גזר הדין עד להחלטה אחרת.

תמצית העובדות ההליך נשוא הערעור:

4. העובדות ההליך נשוא הערעור, שהיוו את הבסיס לכתב הקובלנה, כפי שפורטו בהכרעת הדין, הינן כדלקמן:-
 - 4.1 המערער הינו עו"ד המייצג בין היתר הורים לקטינים בביהמ"ש לנוער.
 - 4.2 המתלונן, **ד"ר גרשון גרונפלד**, הינו עו"ד, המשמש כאפוטרופוס לקטינים מכוח חוק הנוער ומכוח חוק אימוץ ילדים.

4.3. ביום 21.12.15 פרסם המערער בדף הפייסבוק שלו פוסט העוסק בתיק בו הוא מייצג, אשר המתלון משמש בו כאפטרופוס לדין לקטינה.

4.4. בעקבות פרסום הפוסט הנ"ל פנה המתלון בבקשה לביהמ"ש להוציא צו אשר יורה למערער לחדול מהפרסום הנ"ל.

4.5. לאחר שבוע פנה המתלון לביהמ"ש בבקשה למתן החלטה בבקשתו להורות למתלון לחדול מהפרסום הנ"ל, וביהמ"ש קבע כי על המערער להגיב לבקשה.

4.6. עוד בטרם הגיב לבקשה, פרסם המערער פוסט נוסף בדף הפייסבוק שלו ובו התייחס לבקשת המערער, כדלקמן:-

"הואיל ועו"ד ד"ר גרשון גרונפלד, האפטרופוס לדין האלמותי של הסיוע המשפטי במחוז חיפה הגיש בקשה לבית משפט להסיר את הפוסט המשותף בזה (ואיני נוהג בדרך כלל לשתף פוסטים של עצמי) מצאתי לנכון לפרסם/לשתף את הפוסט שוב.

לאפטרופוס לדין האלמותי של הסיוע המשפטי במחוז חיפה... קשה עם חשיפת השחיתות והסיאוב של הרווחה. אז שימשיך לו להיות קשה כפליים.

תגידו בוקר טוב יפה, מכובש (צ"ל: מכובד, הערה שלנו) ומנומס לעו"ד ד"ר גרשון גרונפלד שרק שוכח שאני כעורך דין מייצג לא צד לדין ואני לא מקבל הוראות מבית המשפט לנוער. יתכבד נא עורך דין ד"ר גרשון גרונפלד לפנות למשטרה או ללשכת עורכי הדין.

בוקר טוב לך עו"ד ד"ר גרשון גרונפלד, שתערב לך הקריאה את פייסבוקי.

תפקידי גם כעורך דין המייצג בתיקי נזקקות לחשוף את השחיתות, כך בפירוש של משרד הרווחה. זה תפקידם הציבורי, אין דרך אחרת לכנות שימוש לרעה בכח המשרה מאשר שחיתות."

4.7. פוסט זה זכה לתגובות שונות בפייסבוק, אשר פורטו בכתב הקובלנה.

4.8. המתלון והמערער המשיכו בתקשורת בינם לבין עצמם, בקשר להליכים המתנהלים ביניהם, ובהמשך פרסם המערער פוסט נוסף בדף הפייסבוק שלו, בקשר להתנהלותו מול המתלון, אותו פתח במילים:

"קיבלתי הבוקר איום נוסף מעו"ד ד"ר גרשון ב. גרונפלד. נו מה חדש?"

4.9. בהמשך זכה גם פוסט זה לתגובות שונות בפייסבוק.

5. נוכח ההתבטאויות שפורטו לעיל, וכן תגובות לפוסטים שפרסם המערער בפייסבוק, ואשר פורטו בכתב הקובלנה, הואשם המערער בעבירות הבאות:-

5.1. עבירה של אי שמירה על כבוד מקצוע עריכת הדין וביצוע מעשה הפוגע בכבוד המקצוע, עבירה על סעיף 53 לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961;

5.2. עבירה של התנהגות שאינה הולמת את מקצוע עריכת הדין, עבירה על סעיף 61 (3) לחוק לשכת עוה"ד.

פסק הדין של ביה"ד דלמטה

6. לאחר שמיעת הראיות ובפסק דין ארוך ומפורט, במסגרתו ניתח ביה"ד קמא באריכות את המסגרת הנורמטיבית הקשורה בחובה לשמור על "כבוד המקצוע" ולהימנע ממעשה הפוגע בכבוד המקצוע ו/או שלא לחטוא ב"התנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע", וכן התייחס להתפתחויות הטכנולוגיות מהשנים האחרונות אשר הביאו עימן אתגרים חדשים גם בפני לשכת עוה"ד והחברים בה, בכל הקשור בפרסום והתבטאויות כלפי חברים למקצוע ובכלל, קבע ביה"ד כי יש להרשיע את המערער באישומים שיוחסו לו בכל הקשור בהתבטאויות המערער כלפי המתלון (כפי שפורטו בס' 4.6 ו-4.8 לעיל). כך נקבע כי התבטאויות אלו מהוות עבירה אתית של התנהגות בלתי הולמת ופגיעה בכבוד המקצוע ובכבוד חבר למקצוע ומצדיקות את הרשעת המערער בהתאם לסעיפים 53 ו-61 (3) לחוק לשכת עוה"ד.

7. בגוף הדין מיום 22.11.20 נגזר על המעורר העונשים שפחו בו בס' 2 לע"מ, וזאת לאחר שהמעורר לא התייצב לדין שנקבע לשמיעת הטיעונים לעונש, ולא הגיש טיעונים לעונש בכתב, אף לאחר שביה"ד קמא נתן לו את האפשרות לעשות כן, למרות אי התייצבותו לדין.

הערער

במסגרת ערעורו, נשוא פסק דין זה, העלה המערער טענות הן כנגד הכרעת הדין והן כנגד גזר הדין.

8. להלן פירוט טענות המערער (בקליפת האגוז) בהתייחס להכרעת הדין:-

8.1.1. לטענת המערער פסה"ד של ביה"ד קמא עוסק בלשון הרע, כאילו פגע המערער בכבודו של המתלונן, שעה שסוגיה זו לא עמדה כלל על הפרק.

8.1.1.1. לטענת המערער בהקשר זה, הקובלנה נשוא הליך זה לא הוגשה כנגדו בגין דברים שהוא פרסם, אלא בגין **תגובות של אחרים** על דברים שהוא כתב. תגובות שפורסמו במקומות אחרים ולא בעמוד הפייסבוק של המערער.

8.1.1.2. בהתאם לכך טען המערער כי לא נטען ע"י הקובלת שפרסומיו הם שהיו פוגעניים, אלא שפרסומים אלו כנגד המתלונן גררו (או שהיה עליו לדעת שיגררו) תגובות קשות ומבזות כלפי המתלונן ועבודתו.

8.1.1.3. בהתאם לכך טען המערער כי ביה"ד קמא החמיר עימו והטיל עליו אחריות בעניינים שהקובלת עצמה לא ביקשה להטיל אותה עליו.

8.1.1.4. לטעם המערער, הרשעתו עוסקת באחריות לתגובות אחרים (לפרסומים שלו) ולא בפרסומים שלו גופם.

8.2. המערער ייחד פרק שלם בערעורו ל"מעמדו הציבורי של המתלונן", וטען כי הביקורת שהעביר עליו (כך התייחס המערער לפרסומים בפייסבוק שפורטו לעיל) הייתה בתפקידו של המתלונן כאפוטרופוס לדין ולא ככובעו כעורך דין, ומשכך אינו נחשב ל"חבר למקצוע" במקרים נשוא הפרסומים, ומשכך אינו זכאי להגנה של עו"ד מייצג על פי כללי האתיקה, אלא נחשב למי שנושא בתפקיד ציבורי, אשר למערער זכות לבקר אותו.

8.3. המערער ייחד פרק שלם בערעורו ל"עובדות" הרלוונטיות להבנתו לערעור זה, כפי שעלו במהלך הדין, ושב והעלה טענות לפיהן "התנהלות משרד הרווחה הייתה מושחתת תוך שימוש לרעה בכח המשרה מצד משרד הרווחה".

8.3.1. בהתאם לכך ציטט המערער בערעורו פוסט ארוך שפרסם, במסגרתו העביר ביקורת קשה על התנהלות משרד הרווחה ופקידת סעד (בקשר לתיק משפטי שהמערער היה מעורב בו) וגם במסגרתו הייתה התייחסות למתלונן כאל "האפוטרופוס לדין האלמותי", תוך העברת ביקורת גם על התנהלות המתלונן באותו מקרה.

8.3.2. לטענת המערער מדובר בפוסט אותו ניסה המתלונן להסיר באמצעות פנייתו לביהמ"ש ופוסט זה היה הפוסט המשותף, אותו היה על הקבילה להציג ביחד עם הפוסט המשותף.

8.3.3. לטענת המערער אי הצגת הפוסט הנוסף מהווה אי הצגת התמונה המלא בפני ביה"ד, עד כדי הטעיית ביה"ד.

8.3.4. לטענת המערער, בפרסומיו המאוחרים הוא ביקש להביא לידיעת הציבור את העובדה שאפוטרופוס לדין, בעל תפקיד ציבורי, מנסה לאמצעות ביהמ"ש להביא להסרת פוסט, אשר לשיטת המערער הינו פוסט לגיטימי וחוקי. וכי מן הראוי היה להביא לידיעת הציבור את התנהלותו של המתלונן, ובכלל זה את העובדה שהוא פועל להסרת פוסטים בפייסבוק של המערער באופן קבוע.

8.3.5. המערער מצביע לעניין זה על העובדה שביהמ"ש לא קיבל את עתירות המתלונן ולא הסיר את הפוסטים מהפייסבוק.

8.3.6. המערער חזר בערעורו מספר פעמים על עמדותיו באשר לצורך ברענון שורות האפוטרופסים לדין בעורכי דין חדשים, ופירט את התזה העומדת מאחורי עמדתו זו. לטעמו, הביקורת שמתח על המתלונן הינה בגדר "ביקורת כנה ואדיבה".

8.4. בקשר להתנהלותו בכל הקשור בפרסום המופיע בס' 4.8 לעיל (ס' ב' 7 לכתב הקובלנה) – **"קיבלתי הבוקר איום נוסף מעו"ד ד"ר גרשון ב. גרונפלד. נו מה חדש?"** – פירט המערער את ההליכים שהתנהלו

בינו לבין המתלונן, חזר על טענותיו כנגד המתלונן, וכן חזר וטען כי כל טענותיו כנגד המתלונן בהליכים השונים – אמת היו, ושב וחזר על טענתו לפיה פניית של המתלונן אליו היוותה איום, ומשכך לא נפל כל פגם בפרסום שפרסם בפייסבוק.

8.5. המערער הוסיף וטען גם כי התייחסות ביה"ד קמא ל"התנהגות פסולה של עורכי דין, האסורה ברשתות החברתיות על פי כללי האתיקה" – נוגדת את כללי חופש הביטוי. עוד מלין המערער על כי ניתן להבין מהכרעת הדין בביה"ד קמא כי חברי ביה"ד קמא "החליטו לחנך את המערער בעניינים שלא היו חלק מהקובלנה".

9. להלן פירוט עיקר טענות המערער בהתייחס לגזר הדין:-

9.1. לטענת המערער ענישתו בגין אחריות לפרסומי אחרים הינה מוגזמת ולא סבירה בעליל, תוך התעלמות מהזכות לחופש הביטוי, ותוך התעלמות מכך שלטענתו הוא זוכה מרוב רובו של כתב הקובלנה, ולמעשה הוא נענש על פרסומים של אחרים.

9.2. לטענת המערער הוא נענש בשל סגנונו וביקורתו את האופן שבו ניהל ביה"ד קמא את ההליך.

9.3. בהתייחס לרכיב בענישה של פיצוי למתלונן, טען המערער כי אינו מבין מדוע עליו לפצות את המתלונן שעה שאמר אמת, ולא הוכח אחרת.

9.4. בפרק זה שב המערער וחזר על טענתו כי "הקובלנה הינה חלק ממגמה כוללת של מערכת הרווחה ועוזריהם להשתיק ביקורת ציבורית מוצדקת על התנהלות מערכת הרווחה ועוזריה". כך טען המערער כי "לשכת עוה"ד הפכה להיות חלק ממערכת ההשתקה", וכי מדובר ברדיפה אישית של המתלונן אחר המערער, תוך ניסיון להפחיד את המערער מלהביע את עמדתו. לטענת המערער – עושה המתלונן שימוש במערכת המשמעת של לשכת עוה"ד כדי לקדם את ענייניו.

10. המשיבה הגישה עיקרי טיעון לדיון בערעור במסגרתם הבהירה כי היא סומכת ידיה הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין.

11. המערער מצידו ויתר על זכותו להגיש עיקרי טיעון והסתפק בהודעת הערעור שהגיש.

12. ביום 25.02.19 התקיים דיון בערעור ונשמעו טענות הצדדים בהרחבה.

14.

דיון והכרעה:

15. כעולה מהכרעת הדין, ביה"ד קמא הרשיע את המערער בגין 2 התבטאויות. האחת בה כינה את המתלונן בכינוי "האפוטרופוס האלמותי לדין" (כמוזכר בס' 4.6 לעיל) והשנייה בה הלין על כי **קיבל איום מהמתלונן** (כמוזכר בס' 4.8 לעיל).

16. בניגוד לטענת המערער, הכרעת ביה"ד קמא אינה מבוססת על אחריות של המערער לפרסומים של צדדים שלישיים, שנעשו בתגובה לפרסום הפוסט שפרסם המערער, כי אם על אחריותו לאותם שני פרסומים שלו שהוזכרו לעיל **בלבד**. המערער אישר בפנינו כי הפרסומים המוזכרים לעיל פורסמו על ידו, וכי הוא אחראי להם, אך טען כי מדובר ב"ביקורת ציבורית" לגיטימית.

17. בהתאם לכך מצאנו כי אין ממש באשר לטענת המערער כי הרשעתו וענישתו הינה בגין אחריות לפרסומים של אחרים.

18. לא מצאנו אף לקבל את טענת המערער כי הכרעת ביה"ד קמא עוסקת בלשון הרע. הדין המשמעתי אינו עוסק בלשון הרע, ופסק דינו של ביה"ד קמא אף הוא אינו עוסק בלשון הרע, כי אם בכללי התנהגות הקבועים בחוק לשכת עוה"ד. באשר לאופו בו על עו"ד להתבטא כלפי חבר למקצוע ובכלל. האופו משמעו – דרך ההתבטאות.

הסגנון, והבמה בה בחר המערער להביא את דבריו.

כפי שהוסבר ע"י בית המשפט העליון ברע"א 1104/07 עו"ד פואד חיר נ' עו"ד עודד גיל בדברי כבוד המשנה לנשיאה השופט א' ריבלין:

"הנה כי כן, הצורך להתבטא באורח תרבותי ותוך שמירה על כבוד המקצוע לא ייכפה באמצעות הסנקציה הפלילית או התרופה האזרחית דווקא, כי אם בדרך של התוויית אמות-מידה חינוכיות שראשיתה בבתי הספר למשפטים וסופה בדיון המשמעותי. יש לציין כי לבית המשפט עצמו נתונים כלים לקבוע, במקרים רבים, את רמת הדיון ואת מסגרת השיח תוך כדי ההליך המשפטי (ראו והשוו חאלד גנאים, מרדכי קרמניצר, בועז שגור לשון הרע – הדין המצוי והרצוי 338-335 (2005))."

לאמור, אף אם הוענקה לעורך הדין הגנה מוחלטת מכח סעיף 5(3) לחוק איסור לשון הרע בגין התבטאויות מסוימות במהלכו של הליך שיפוטי, עדיין הוא עשוי לתת את הדין על התבטאויות אלו (אם הן בלתי ראויות) במסגרת הדין המשמעותי, העוסק, בין השאר, ביחסים שבין עורכי הדין בינם לבין עצמם.

19. באשר לטענות המערער בהתייחס ל"מעמדו הציבורי של המתלונן" כמו גם טענותיו באשר להיות "הביקורת" שהעביר על המתלונן בכובעו (של המתלונן), כאפטרופוס לדין ולא בכובעו כעורך דין, הרי שגם טענות אלו אין בידינו לקבל. ראשית, המתלונן הינו עו"ד. אולם אין בכך כל רלוונטיות לעניין חובתו של המערער (ושל כל עו"ד באשר הוא) לנהוג באופן ההולם את כבוד מקצוע עריכת הדין ביחסיו עם כל אדם באשר הוא, בין אם הוא עו"ד ובין אם לאו. כך, קובע כלל 23 לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), תשמ"ו – 1986 (להלן: "כללי האתיקה"), כי "עורך דין ינהג בצד שכנגד בדרך ארץ" וכלל 26 לכללי האתיקה קובע כי "בכל ענין מקצועי יגלה עורך דין יחס חברי כלפי חברו למקצוע וגו'" (ראו לעניין זה אף את הערתו של חב"ד עו"ד חאלד חלילה בעמ' 21 להכרעת הדין של בית הדין קמא).

20. מצאנו לנכון לדחות ואף להסתייג מכל דברי ההשתלחות שהמערער בחר בהם כדי להשתלח במוסדות הרווחה. איננו רואים כל רלוונטיות לטענות אלו לערעור, ואיננו מבינים מדוע סבור המערער כי יש בכך כדי ליתן לו לגיטימציה להפרה של כללי האתיקה של לשכת עו"ד.

21. בהתאם לכך אף איננו רואים רלוונטיות לפירוט ההליכים שהתנהלו בין המערער לבין המתלונן. גם אם ראה המערער בהתנהלותו של המתלונן כלפיו משום "איום" הרי שיכול היה לנהוג באופן ההולם את כללי ההתנהגות הנדרשים מעו"ד, אולם המערער בחר להעלות את טענותיו על במת הרשת החברתית, בלשון משתלחת, באופן שאינו הולם את כבוד מקצוע עריכת הדין אינו שומר על כבוד המקצוע, ופוגע בכבוד המקצוע, הן כלפי המערער עצמו והן בהתייחסו כלפי המתלונן, אשר אף הוא עו"ד במקצועו.

בדברינו אלו אין אנו מתייחסים לתוכן הביקורת, אלא לעניין הסגנון.

כפי שנפסק בעל"ע 10/81 הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין בתל אביב-יפו נ' פלוני (מפי כב' השופט מ' אלון):

"השאלה העומדת לדיון לפנינו היא, מהו הסגנון, בדיבור ובכתב, אותו יבור לו עורך הדין בעשותו במלאכתו. ושאלה זו גדולה וחשובה היא באומנות הפרקליטות, שהרי עיקר כוחה של אומנות זו בפה ובכתב, ואלה השניים מהווים את כלי הזין בהם נלחם הפרקליט את מלחמתו. אין לה לשאלה זו ולא כלום עם האמור בכלל 2 לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), המצוטט לעיל, שעל עורך הדין להגן על ענייני שולחו במסירות, בנאמנות וללא מורא. מחובתו של עורך-דין שלא לגור מפני איש, לומר דברים - הנראים לו, בתום-לב, נכונים -

כהווייתם ואמיתתם, גם אם האמת העובדתית שבדבריו לא נעימה וקשה היא לבעל הדין שכנגד, ואין נפקא מינה, אם בעל דין זה חבר הוא למקצועו או סתם אדם מן השוק. השאלה בנדון דדן אינה, מה יאמר עורך הדין, אלא איך יאמר את מה שצריך הוא לומר. ו"האיך" הוא - לשון מנומסת ומאופקת, שיש בה כדי לשמור על כבוד האומר, על כבוד מי שהדברים נאמרים כלפיו ועל כבוד מקצוע עריכת הדין. הטענה, כי הלקוח ביקש הימנו או אף הורה לו לחרוג בלשונו מגדר הנימוס והדרך-ארץ - בחינת "הלקוח השיאני ואדבר" - לאו טענה היא, ומופרכת היא מעיקרה. שהרי זהו מתפקידו ומחובתו של עורך הדין לבדוק בלשונו ובסגנונו, והוא אשר יישא באחריות לכך. חובתו של עורך-דין לפעול ללא מורא, אף ללא מורא מפני לקוחו במשמע, ואם זה האחרון יורה לו להעלות בלשונו או על הכתב דברים שיש בהם משום פגיעה בכבוד המקצוע, על עורך הדין לסרב למלא אחר הוראתו, ובדלית ברירה, להתפטר מתפקידו.

...ואם תרצה לומר, לשון מנומסת ומאופקת לא רק מחובתו של עורך-דין היא אלא אף מטובתו...

...לשון מנומסת ומאופקת עניין של סגנון היא, והסגנון, כידוע, הוא האדם. אשר על-כן - הכול לפי האדם וסגנונו, ואין לקבוע מסמרות בדבר בחינת "כזה ראה ודבר". על כורחנו, שקיים יהא מרחב תמרון בין הרצוי לבין הנסבל, בין הכשר לבין הכשר למהדרין, ועל כורחנו, שיבואו בחשבון נסיבותיו המיוחדות של העניין, ואם נאמרים הדברים בפתחת הדיון, כאשר טרם הוכחה אף טענה מטענות בעלי הדין, או בסיומו של דיון, לאחר שכבר הוכח מה מידת האמת בפיו של צד זה או הצד האחר, ואם מעלים הדברים על הכתב, שמאפשר ומחייב יתר יישוב הדעת, או אם נאמרים הם על פה, ולפעמים בעידנא דריתחא. לא ניתנו כללי הלשכה למלאכי השרת, וקנה המידה הוא - לשון מנומסת ומאופקת, שצריך שישתמש בה עורך-דין סביר, לשון שסבירה וכשרה היא בקהל הפרקליטים, לפי נסיבות העניין. והלשון צריך שתהא לשון פרקליטים סבירה, ולא לשון השוק, שהרי בכך יתרון הפרקליט המתכתב ומתדיין על יתרון אדם מן השוק הרב את ריבו; שמהראשון נדרשים יתר אחריות, יתר מתינות ויתר שיקול הלשון מאלה הנדרשים מהאחרון..."

שיקול חשוב בקביעת סבירותם של הדברים שבמרחב התמרון האמור הוא, שהדברים הנאמרים רלוואנטיים הם לניגוח המשלוח על ידו הפרקליט, שרצונו הם לתאר דברים שרובם יוכרעו על ידי בית דין.